

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9946/2024
21.05.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у ванпарничном предмету предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Радица Стокић Јевтић, адвокат из ..., против противника предлагача "Гастранс" д.о.о. Нови Сад, чији је пуномоћник Александар Поповић, адвокат из ..., ради утврђивања накнаде за експроприсану непокретност, одлучујући о ревизији противника предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 1264/23 (2019) од 23.10.2023. године, у седници одржаној 21.05.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија противника предлагача изјављена против става 1. изреке решења Вишег суда у Пожаревцу Гж 1264/23 (2019) од 23.10.2023. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Пожаревцу Р1 89/2022 од 28.02.2023. године, противник предлагача је обавезан да предлагачу исплати 10.396.620,00 динара, на име тржишне вредности к.п. бр. .../... КО ..., у површини од 26.658 м² и накнаду за усев сунцокрета за период од три године на напред наведеној парцели износ од 419.668,28 динара, а на основу решења Градске управе Града Пожаревца, Одељење за општу управу и заједничке инспекцијске послове бр. 465-5/2019-03 од 27.05.2019. године.

Виши суд у Пожаревцу је, решењем Гж 1264/23 (2019) од 23.10.2023. године, ставом 1. изреке, делимично одбио, као неосновану, жалбу противника предлагача и потврдио решење Основног суда у Пожаревцу Р1 89/2022 од 28.02.2023. године, у делу у ком је обавезан противник предлагача да предлагачу исплати 10.396.620,00 динара, на име тржишне вредности к.п. бр. .../... КО ..., у површини од 26.658 м². Ставом 2. изреке, преиначено је првостепено решење у преосталом делу тако што је обавезан противник предлагача да предлагачу за усев сунцокрета за једну годину на к.п. бр. .../... у КО ..., исплати 419.668,28 динара са законском затезном каматом на тај износ од дана пресуђења 28.02.2023. године до исплате. Ставом 3. изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачу на досуђену накнаду првостепеним решењем у износу од 10.396.620,00 динара на име тржишне вредности експроприсаног дела парцеле .../... КО

... исплати и законску затезну камату на тај износ почев од 28.02.2023. године до исплате тог износа.

Против става 1. изреке правноснажног решења донетог у другом степену, противник предлагача је благовремено изјавио ревизију због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао другостепено решење, у побијаном делу, применом одредбе члана 408, у вези члана 420. став 1. и 6. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23) и одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС“, бр. 46/95... 14/2022) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним решењем Одељења за општу управу и заједничке инспекцијске послове Општинске управе Општине Жабари бр. 465-5/2019-03 од 27.05.2019. године, усвојен је предлог предлагача – корисника експропријације ПД "Гастрас" д.о.о. Нови Сад, за експропријацију непокретности – земљишта ради изградње система за транспорт природног гаса магистралног гасовода, граница Бугарске – граница Мађарске, утврђен као јавни интерес Законом о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и документације ради реализације изградње магистралног гасовода граница Бугарске – граница Мађарске ("Службени гласник РС", бр. 17/93, 95/18), између осталог, к.п. бр. .../... КО ..., површине од 2 ха 66 ари и 58 м2, уписана у ЛН бр. ... КО ..., као приватна својина АА из ... (предлагача). Предметна к.п. бр. .../... КО ... је у оквиру граница просторног плана подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске – граница Мађарске, сагласно подацима из службене евиденције за појас уже и шире заштите гасовода, предвиђена као грађевинска парцела објекта гасовода за изградњу компресорске станице 1. У управном поступку није постигнут споразум о накнади предлагачу па је предмет достављен ванпарничном суду. Вештачењем од стране судског вештака грађевинске струке утврђена је тржишна вредност к.п. бр. .../... КО ..., као грађевинског земљишта, површине 26.658 м2 у износу од 10.396.620,00 динара (39.000,00 динара по ару).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су накнаду предлагачу за експропријацију непокретност одредили применом одредбе члана 41. став 2. и 42. Закона о експропријацији, у вези одредбе члана 2. Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима о експропријацији и прибављања документације ради реализације изградње магистралног гасовода граница Бугарске и граница Мађарске ("Службени гласник РС", бр. 17/13 ... 95/18), прихватајући цену утврђену вештачењем, имајући у виду да је судски вештак свој налаз и мишљење засновао на чињеници да је предметно земљиште грађевинско.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 41. став 2. Закона о експропријацији ("Службени гласник РС", бр. 53/95...106/2016), прописано је да се висина накнаде у новцу за експроприсане непокретности одређује по тржишној цени, према околностима у моменту закључења споразума о висини накнаде, а ако споразум није постигнут, према околностима у моменту доношења првостепене одлуке о накнади. На основу одредбе члана 42. истог Закона, накнада за експроприсано пољопривредно земљиште и грађевинско земљиште одређује се у новцу према тржишној цени таквог земљишта, ако законом није друкчије прописано (став 1.).

На основу одредбе члана 2. Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима о експропријацији и прибављања документације ради реализације изградње магистралног гасовода граница Бугарске и граница Мађарске ("Службени гласник РС", бр. 17/13 ... 95/18), прописано је да се утврђује јавни интерес за експропријацију, непотпуну експропријацију и привремено заузимање непокретности обухваћених Уредбом о утврђивању просторног плана подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске и граница Мађарске ("Службени гласник РС", бр. 119/12, 98/13 и 52/18), са изменама и допунама ове Уредбе, ради изградње пролаза, управљања и одржавања објекта магистралног гасовода граница Бугарске - граница Мађарске. Према одредби члана 12. став 1. тог Закона, земљиште на катастарским парцелама које је Просторним планом и чланом 2. овог Закона предвиђено за изградњу надземних објеката магистралног гасовода ГП – БМ, сматра се грађевинским земљиштем и не врши се пренамена уређена посебним законом.

Просторним планом подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске - граница Мађарске ("Службени гласник РС", бр. 119/2012, 98/2103, 58/2018 и 36/2019), а у складу са чланом 12. став 1. Закона о о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима о експропријацији и прибављања документације ради реализације изградње магистралног гасовода граница Бугарске и граница Мађарске, парцеле, међу којима је и предметна к.п. бр. .../..., су спојене у новоформирану парцелу бр. ... КО ..., која се сматра грађевинским земљиштем предвиђеним за изградњу надземних објеката магистралног гасовода ГБ – ГМ.

На основу одредбе члана 88. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/2009...52/2021), када се планским документом промени намена пољопривредног и шумског у грађевинско земљиште, орган надлежан за доношење планског документа је дужан да у року од 15 дана од дана ступања на снагу тог документа, органу надлежном за послове државног премера и катастра достави плански документ који садржи попис кат.парц. којима је промењена намена или опис граница планског документа, са пописом кат.парц. са одговарајућим графичким приказом. Од дана ступања на снагу планског документа којим је извршена промена намене пољопривредног и шумског земљишта у грађевинско земљиште, власник таквог земљишта остварује сва права на грађевинском земљишту, у складу са овим законом (став 9.).

У конкретном случају, на основу Планског акта – Просторног плана подручја посебне намене магистралног гасовода граница Бугарске - граница Мађарске, донетог на основу одредбе члана 12. став 1. Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима о експропријацији и прибављања документације ради реализације

изградње магистралног гасовода граница Бугарске - граница Мађарске, формирана је грађевинска парцела у коју је, између осталог, ушла и предметна кат.парцела власништво предлагача, што значи да предлагачу накнада за предметну парцелу припада на основу њене тржишне вредности као грађевинског земљишта о којој се изјаснио судски вештак у свом налазу и мишљењу на ком је заснована одлука нижестепених судова. Због тога, ревидент неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и члана 154. Закона о парничном поступку, у вези члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1., у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку и на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић